

Curierul Sanitas

Nr. 3 (87) Iunie, 2008

Buletin informativ
al Sindicatului "Sănătatea"
din Republica Moldova

15 iunie -
Ziua
lucrătorului
medical și a
farmacistului

12 mai -
Ziua
internațională a
asistenților
medicali

Stimați colegi,
Sindicatul „Sănătatea” felicită cordial toți lucrătorii din instituțiile ocrotirii sănătății din Republica Moldova cu ocazia sărbătorilor profesionale – Ziua lucrătorului medical și a farmacistului și Ziua internațională a asistenților medicali.

Sănătatea este cea mai de preț comoară și cea mai utilă zestre ce-i aparține omului. Numai omul sănătos poate produce bunuri, făuri bogății materiale și spirituale, participa activ la dezvoltarea societății, iar lucrătorii medicali sunt acei care ghidează în prevenirea bolilor și vin în ajutor în rezolvarea problemelor de sănătate. Stand la straja sănătății, ei muncesc cu jertfire de sine, în condiții care nu întotdeauna corespund necesităților, dar sunt mereu fideli jurământului dat.

În numele Biroului Executiv al Sindicatului „Sănătatea” Vă felicităm, stimați colegi, și vă dorim sănătate, prosperare, succese în munca nobile, bucurii și realizări profesionale în continuare!

Victor Benu,
președintele
Sindicatului „Sănătatea”

FELICITĂRI

Direcția Sănătății a Consiliului Municipal Chișinău de comun cu Comitetul Sindical Municipal al Sindicatului „Sănătatea” aduce un omagiu de felicitare cu prilejul Zilei Lucrătorului Medical și Farmacistului pentru toți lucrătorii medicali și farmaciștii din municipiul Chișinău, pentru contribuția depusă la dezvoltarea sistemului ocrotirii sănătății și îmbunătățirea calității vieții populației.

Vă urăm tuturor sănătate, să aveți puterea de a iubi oamenii, lucrurile și faptele.

Dragoste, respectul și recunoștința pacienților.

Și cum ne sugerează versurile lui Cojbut:

„*Oricare ar fi sfârșitul luptei, să stai luptând căci ești dator.*”

Trăesc acei ce vor să lupte, iar cei fricoși se plâng și mor.”

Mihai Moldovanu,

Director al Direcției Sănătății

Tudor Căraruș,

Președintele Comitetului Sindical Municipal al Sindicatului „Sănătatea”

FELICITĂRI

Cu ocazia Zilei lucrătorului medical și a farmacistului adresez tuturor lucrătorilor medicali și farmaciștilor sincere și frumoase felicitări, urări de bine, succese în muncă.

Astăzi cu bucurie putem spune că avem un colectiv format, matur, pentru care profesia de medic, asistent medical este mai presus ca orice.

Cu această ocazie nu pot să nu menționez următorii medici: Mahu Dumitru, Penu Aurel, Tăutul Liviu, Cocervei Mihail, Croitoru Profir, Buza Ghenadie, Eremia Valentina, Sandu Vera, Gasnaș Elena, Scipschi Natalia, David Maria, oameni cu literă mare, care ne duc faima nu numai în raion, dar și în întreaga republică.

Multă sănătate, belșug, bucurie, încredere în ziua de mâne, vouă, stimați colegi.

Cu profund respect,

Mihai Fărâmă,

președintele comitetului sindical al Spitalului raional Hâncești

Medicina primară în raionul Cantemir

Anul acesta se implinesc 10 ani de la formarea medicinei primare în raionul Cantemir. Nu-i un termen mare, dar au fost cei mai grei ani, ani de reforme: administrativ-teritoriale, economice, politice, în medicină. Și ca orișice început, este anevoios.

Centrul Medicilor de Familie Cantemir, deservește 41 localități și doar în 6 din ele activează medici de familie. Avem 4 Centre de Sănătate, 27 oficii ale medicilor de familie și 9 oficii de sănătate, unde lucrează 16 medici de familie. Pentru ca să activăm în ritm normal mai avem nevoie încă de 28 medici.

Vă dați bine seama ce încărcătură se pune pe umerii acestor medici, care deservesc 64.600 locuitori. Este foarte greu să facem față cerințelor actuale în cadrul asigurărilor obligatorii de asistență medicală. Unde mai pui că nici asistente medicale nu avem în toate localitățile, de exemplu în 7 sate nu sunt asistente medicale.

Cadrele medicale mai și îmbătrânesc, vârsta medie a unui medic de familie este de 53 ani, iar a unei asistente medicale 48 ani.

Noi, cei mai în vârstă, privim cu

tristețe în viitor. Nu avem cui transmite experiența noastră de muncă, nu mai avem pe cine învăța, ocroti. Cu părere de rău, tinerii specialiști nu ne rup pragurile. Nu este prestigios acum să lucreze la sat, deși se acordă multe facilități pentru ei.

Dar acum tinerii au alte priorități, alte interese, opțiuni, dar și fiecare părinte face tot pentru ca copilul său să rămână la oraș, lângă mama și tata, iar ceilalți pleacă peste hotare sau își aleg alte profesii.

În situația aceasta se impune o mișcare de forță din partea Ministerului Sănătății și Guvernului Republicii Moldova.

Este adevărat, că din punct de vedere material, s-au făcut multe lucruri salutare. În toate centrele de sănătate s-au efectuat reparații capitale cu încălzire, apă și canalizare centralizată. În majoritatea OMF s-au efectuat reparații. Instituțiile medicale au fost dotate cu diferit utilaj tehnic, medical, transport. S-au mărit simțitor salariile lucrătorilor medicali din medicina primară.

Dar dacă nu va avea cine lucra în condițiile acestea, la ce bun?

Rolul lucrătorului medical rămâne a fi unul din cele mai importante la nivel de societate, pentru că medicul este prima persoană, în care orice ființă umană are încredere. De la primul țipăt al copilășului născut, până la ultima suflare a omului – viața este în mâinile medicului și de măiestria lui depinde ce va fi cu noi.

Medicii și asistentele medicale protejează viața, ocrotesc sănătatea oamenilor cu generozitate, noblețe sufletească, cu inteligență, înțelepciune, cu nopți nedormite, cu compasiune omenească, cu profesionalitate, competență, omenie, cu sufletul deschis de a sări în ajutor pe ploaie sau arșiță, frig sau glod, duminica sau Paști.

Cu multă dragoste și cu profund respect vreau să aduc cele mai frumoase cuvinte de felicitare și recunoștință tuturor lucrătorilor medicali din republica noastră de oarece o merită cu prisosință.

Aurica Coișan,

președintele comitetului sindical al Centrului Medicilor de Familie Cantemir

Cu înțelepciune și credință se pot rezolva multe

În anul 2007, cei peste 650 lucrători medicali ai Spitalului Raional Ialoveni au celebrat aniversarea a 30 ani de la constituirea acestei instituții. Bilanțul activității, efectuat cu această ocazie, a demonstrat realizări importante în domeniul acordării asistenței medicale populației din raion. Despre aceasta mărturisesc majoritatea indicatorilor, care sunt, pe parcursul ultimilor 5 ani, mai înalți în comparație cu media pe raioanele republicii.

În imagine: sfințirea noilor secții de terapie și internare ale IMSP Spitalul Raional Ialoveni (preotul, directorul interimar Lidia Hanganu și unul dintre donatorii cei mai importanți, dl Dirk Hahtig de la ONG "Pro-Humanitate" din or. Enghev, Germania).

În calitate de președinte al comitetului sindical trebuie să menționez că condițiile de activitate ale lucrătorilor medicali din majoritatea subdiviziunilor componente s-au îmbunătățit considerabil, ca de exemplu: construirea cazangeriilor autonome pe gaz pentru spital și edificiile policlinicii raionale, care până atunci în perioada rece a anului nu se încălzeau deloc.

La începutul lunii mai, a avut loc un alt eveniment semnificativ, atât pentru angajați, cât și pentru pacienții Spitalului Raional Ialoveni – deschiderea unei noi secții de terapie, desfășurată pe 51 paturi și cel mai important, deschiderea unei secții de internare, fără de care spitalul a funcționat de la fondare.

Această secție a fost înzestrată, grație suportului Fondului de Investiții în Sănătate, a ONG-lui „Pro-Humanitate” din or. Enghev,

Germania, cu absolut tot inventarul și aparatajul necesar, inclusiv cu aparat pentru respirație artificială. Secția dispune de saloane pentru reanimarea pacienților, pentru monitorizarea pacienților care se află în stare critică și nu pot fi transferați în alte instituții medicale specializate, sală pentru efectuarea operațiilor mici, salon pentru prelucrarea sanitară a pacienților, care urmează a fi spitalizați, etc.

Secția maternitate, blocul de operații și salonul pentru terapie intensivă postoperatorie au fost în întregime reparate și dotate cu aparatajul necesar prin implementarea Proiectului Național de Înzestrare a Maternităților, susținut de Guvernul Elveției.

Din obiectivele de perspectivă fac parte reparația capitală a acoperișului secției maternitate, construirea secției de morfopatologie și reparația fațadei policlinicii raionale.

Sunt create condiții adecvate pentru activitatea și odihna personalului medical, pentru protecție de accidente, care pot avea loc.cele 15 Centre de Sănătate din cadrul Centrului Medicilor de Familie Ialoveni, 5 au fost construite după proiecte-tip, iar celelalte sunt edificii adaptate.

La moment, s-a definitivat reparația cazangeriei la CS Țâpala și CS Suruceni. Este pe cale de finalizare reparația capitală a CS Văsieni. Consiliul Raional a procurat un nou edificiu destinat CS Ulmu, pentru reparația căruia sunt căutate surse financiare în mărime de circa 1,5 mln. lei. Decurge foarte anevoios procesul de procurare a unui edificiu pentru CS Puhoi, care deservește peste 300 de locuitori.

Aceste și alte realizări au putut fi obținute în primul rând grație

devotamentului personalului medical față de profesia exercitată și în mare măsură dirijării corecte și insistente a procesului de activitate de către dna Lidia Hanganu și dl Stelian Cucu, care în prezent dețin funcția de directori interimari ai Spitalului Raional Ialoveni și respectiv Centrului Medicilor de Familie – instituții medico-sanitare publice divizate la începutul anului 2008. În acest context exprim opțiunea absolutei majorității a membrilor colectivului de lucrători medicali de ai avea pe dumnealor și în continuare în calitate de prim-lideri, cu care comitetul sindical a colaborat și va colabora în continuare întru soluționarea tuturor problemelor salariaților. Cea mai importantă problemă, pe parcursul a mai mulți ani, rămâne a fi nivelul scăzut al salarizării, din care cauză este permanentă fluctuația cadrelor medicale – problemă specifică și pentru lucrătorii tuturor instituțiilor medico-sanitare publice din republică.

În final, cu prilejul sărbătorii profesionale „Ziua Lucrătorului medical și a farmacistului” urez multă

sănătate tuturor celor care activează în domeniul acordării asistenței medicale populației din raionul Ialoveni și din Republica Moldova în întregime. Să fiți fericiți, stimați colegi, împreună cu familiile și apropiații Dvs., să activați cu succes în continuare și permanent să Vă bucurați de performanțe și aprecieri.

Tudor Vasilița,
președintele comitetului
sindical al Spitalului Raional
Ialoveni

Sărbătorim, dar nu uităm de pacienți

Stația Zonală Asistență Medicală de Urgență „Nord” (SZAMU „Nord”) include în componența sa Stația AMU mun. Bălți precum și substațiile AMU din: Soroca, Sângerei, Florești, Drochia, Ocnîța, Dondușeni, Râșcani, Edineț, Soriceni, Glodeni, Fălești. Puncte de asistență medicală urgentă există și în 23 sate din raioanele sus-numite.

SZAMU „Nord” acordă ajutor medical de urgență populației de un milion 23 mii locuitori, dintre care 356 mii populație urbană și 667 mii populație rurală.

Asistență medicală urgentă este oferită cetățenilor în orice loc și moment, în caz de accidente sau îmbolnăvire subită și gravă, fiind unicul serviciu absolut gratuit și accesibil. SZAMU „Nord” are 655 de echipe mobile, 42 din ele sunt completate cu medici.

Parcul auto-sanitar are în arsenalul său 101 unități de transport. Mașinile de marca Peugeot, Volkswagen, Nissan, Mercedes sunt dotate cu defibrilatoare, electrocardiografe, aparate cu oxigen, truse suplimentare pentru efectuarea tuturor manevrelor și manoperelor în medicina de urgență. Serviciul de asistență medicală urgentă este asigurat suficient cu combustibil și absolut toate medicamentele necesare pentru acordarea ajutorului medical urgent.

Substanțial a crescut numărul de spitalizări prin intermediul serviciului 903, atât la maturi, cât și la copii în cazul urgențelor majore.

O atenție deosebită se atrage perfectării cunoștințelor în domeniul medicinei de urgență a medicilor și a personalului medical mediu.

La SZAMU „Bălți”, anul precedent, a fost deschis și funcționează cu succes Centrul de instruire în medicina de urgență și calamități care contribuie la perfecționarea cadrelor medico-sanitare, instruirea salvatorilor, pompierilor, polițiștilor în acordarea primului ajutor medical.

Un accent deosebit se pune pe fortificarea bazei tehnico-materiale a SZAMU „Nord” întru crearea condițiilor favorabile de muncă pentru colaboratori.

În anul 2007 instituția noastră a fost acreditată, ceea ce demonstrează nivelul înalt de pregătire a SZAMU „Bălți” și a personalului ei.

Populația din nordul țării este deservită operativ. Medicii și felcerii posedă calități profesionale înalte, activează prompt și cu dăruire de sine. Nenumăratele apeluri telefonice și scrisori de mulțumire vorbesc despre recunoștința profundă a pacienților pentru SZAMU „Bălți”.

Tatiana Lungu,
președintele comitetului
sindical SZAMU „Bălți”

Serviciul sanitaro-epidemiologic din raionul Soroca

Serviciul sanitaro-epidemiologic din raionul Soroca se efectuează în conformitate cu Constituția RM, Legile Republicii Moldova privind ocrotirea sănătății, asigurarea sanitaro-epidemiologică a populației, Hotărârile Guvernului și administrației publice locale, Regulamentul privind supravegherea sanitaro-epidemiologică de Stat din R.M, ordinele și instrucțiunile Ministerului Sănătății, Centrului Național Științifico-practic de medicină preventivă; normele și regulile sanitaro-epidemiologice; Hotărârile medicului șef sanitar de stat al RM; Standardele naționale și internaționale și alte documente normative și directive în domeniul Medicinii preventive.

Realizarea măsurilor prevăzute de actele legislative menționate au fost posibile, în mare măsură, datorită mobilizării activității tuturor specialiștilor CMP, în cadrul căruia activează 14 specialiști cu studii superioare și 22 specialiști cu studii medii de profil sanitaro-epidemiologic.

O atenție permanentă se atrage pregătirii profesionale: 12 specialiști cu studii superioare și 17 specialiști cu studii medii posedă categorii de calificare. Ne mândrim cu succesele de activitate ale membrilor de sindicat: Ion Coșman, Tudor Mogoreanu, Nicolai Gorcinschii, Ion Borzac, Liudmila Homeacov, Aurel Guțu. Ne bucurăm și de generația tânără: Vladimir Guțu, Liliana Lozan, Eugenia Cucoară, Calina Borozan, Liudmila Livinschii, Rodica Borzac.

Sprijinul financiar pentru activitatea serviciului sanitaro-epidemiologic de Stat raional s-a efectuat din surse bugetare alocate din bugetul Ministerului Sănătății și din surse extrabugetare.

Finanțarea este satisfăcătoare și ne dă posibilitatea să activăm fructuos pentru a menține situația sanitaro-epidemiologică la nivelul corespunzător. Colaboratorii

Centrului dispun de condiții favorabile pentru activitate.

În toate secțiile și laboratoarele centrului s-a efectuat reparație și au fost procurate un șir de aparate, ca: sonometru, luximetru, balanță, centrifugă, frigider, aragaz etc. S-a schimbat sistemul de apeduct și canalizare în laboratoarele centrului, în laboratorul bacteriologic parțial s-a făcut reparație. Centrul a fost conectat la conducta de gaze naturale.

Practic laboratoarele au fost aprovizionate cu reactive și medii. În activitatea practică a laboratoarelor au fost implementate 5 metode noi și avansate de lucru.

Întru realizarea măsurilor de profilaxie problema-cheie este promovarea cunoștințelor medico-igienice și a modului sănătos de viață; care se realizează prin organizarea și desfășurarea Zilelor Mondiale, lunarelor și decadelor de promovare, colaborarea cu mass-media, organizarea instruirii igienice în rândurile populației, utilizând diverse forme și metode de promovare.

Implementarea Strategiei de dezvoltare a sistemului de sănătate, în perioada 2008-2017, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1471 din 21 decembrie 2007, va fi problema-cheie în activitatea Centrului, prin fortificarea monitoringului socio-igienic, monitorizarea realizării programelor raionale și altor acte normative, privind asigurarea sanitaro-epidemiologică a populației raionului.

Pentru colaboratorii Centrului se organizează diverse manifestări de odihnă: omagierea, sărbătorirea Zilei profesionale, sărbătorile de iarnă, 8 Martie etc.

Nina Osadciuc,
Președintele Comitetului Sindical
CMP Soroca

Проблем много, но мы должны их решать

Коллектив медработников Комратского района - это команда высококвалифицированных профессионалов и энтузиастов. В районе трудятся около 800 медицинских работников. Персонал постоянно повышает свой профессиональный уровень. Многие врачи и медсестры имеют высшую квалификационную категорию.

В канун праздника не хочется говорить о проблемах, но есть наболевшее, о чем нельзя промолчать.

Еще до перестройки было начато строительство новых корпусов для районной больницы. На сегодняшний день речь идет только о строительстве хирургического корпуса. Но, к сожалению, из-за недостаточного финансирования, строительство практически не продвигается. Все лечебные корпуса больницы, районной поликлиники и многие центры здоровья требуют капитального ремонта. В истекшем году проведен капитальный ремонт Центра здоровья с. Кирсово и родильного отделения Комратской больницы. Ведется ремонт гинекологического отделения и пищеблока. Получено несколько карет скорой помощи. Хочется верить, что на этом

процесс укрепления и обновления медицинской и технической базы не остановится.

К сожалению, очень мало молодых специалистов приезжает к нам на работу. Конечно, это связано с низкой заработной платой и жилищной проблемой. Но надеюсь, что чувство долга и любовь к родному краю, приведет к нам молодежь. В свою очередь администрация найдет возможность их поддержать, чтобы не приходилось ухаживать за иностранными стариками а трудиться на родной земле во благо своего народа.

В канун праздника медицинского работника и фармацевта хочется поздравить многоуважаемых коллег с профессиональным праздником, пожелать крепкого здоровья, и сказать, что, несмотря на кардинальную реорганизацию системы здравоохранения, недостаточное финансирование и низкую заработную плату медицинские работники находятся в одном строю под общим девизом нести помощь людям.

С праздником, дорогие коллеги!

Лука Мария,

**председатель профкома центральной
районной больницы Комрат**

Organizația primară - temelia mișcării sindicale

Pornind de la dispoziția legală potrivit căreia baza sindicatului este organizația sindicală primară și în baza acțiunilor consacrate „Anului organizației primare”, în raionul Anenii Noi a fost implementat Programul-pilot „Organizația primară – temelia mișcării sindicale”. Astfel, pe parcursul lunilor martie – aprilie, curent, în toate localitățile raionului Anenii Noi s-au desfășurat întruniri ale reprezentanților

motivare a apartenenței la sindicat, informarea reprezentanților economici referitor la necesitatea instituirii parteneriatului social și antrenarea organizațiilor sindicale primare din sate la o activitate cât mai eficientă întru protejarea drepturilor social economice și juridice ale salariaților.

La solicitarea activului sindical din raion, a fost organizată Ziua asistenței juridice cu participarea experților CNSM. La aceste reuniuni a participat și președintele Sindicatului „Sănătatea”, dl

Victor Benu. În cadrul acestor activități au fost abordate probleme ce țin de

a c t i v i t a t e a
lucrătorilor medicali: stabilirea unui nou cuantum al salariului pentru angajații din IMSP care să asigure

e l i m i n a r e a
disproporției dintre salariul mediu din ocrotirea sănătății și salariul mediu din economia națională; acordarea creditelor preferențiale pe termen lung tinerilor specialiști pentru construcția spațiului locativ; revizuirea sistemului fiscal în vederea micșorării presiunii fiscale asupra angajaților; adoptarea unui act normativ de evaluare a costului forței de muncă; elaborarea și adoptarea legii cu privire la minimul de existență; indexarea anuală a salariilor angajaților în dependență de rata inflației și indicile prețurilor de consum; elaborarea și implementarea unui nou mecanism viabil și eficient de indexare a veniturilor

bănești ale populației etc.

La 18 aprilie 2008, în incinta Consiliului raional, s-a efectuat bilanțul primei etape a implementării acestui proiect, la care președintele CNSM, Leonid Manea a accentuat că activitatea sindicală este de ordin social, inclusiv ceea ce ține de ridicarea productivității muncii, măiestriei profesionale, protecției muncii, precum și problemele de ordin socio-cultural. Dumnealui a menționat că dialogul social la nivel de comunitate, grație implementării acestui proiect, va deveni o pârghie eficientă de promovare a dezvoltării social economice a localităților din mediul rural, iar aceasta este o șansă de a contribui la renașterea satului moldovenesc.

Participanții la reuniunea de evaluare au apreciat acest Program-pilot ca călăuză de organizare a activităților și în alte localități din raioanele republicii, ca un program al consolidării organizațiilor primare creșterii efectivului sindical, sindicalizării conștiente al salariaților din unitățile economice în apărarea drepturilor social-economice și de muncă ale salariaților.

Noi sperăm că acest program-pilot „Organizația primară – temelia mișcării sindicale”, implementat în raionul Anenii Noi va da un impuls mișcării sindicale, va reanima mișcarea sindicală și în colectivele unde sunt formate organizații sindicale, care apără în comun drepturile și interesele salariaților.

Dragoș Steficiuc,

**președintele comitetului sindical
al spitalului raional Anenii Noi**

CNSM cu liderii și activul sindical din teritoriu. La aceste întruniri au participat activ lideri și activiști sindicali, administrația Spitalului raional, Centrului medicilor de familie, medicinei preventive, substației de urgență și farmaciștilor.

Moderatorii întrunirilor au fost membrii Comitetului Confederal al CNSM. Ei au informat audiența despre scopul Programului, care prevede familiarizarea cu activitatea noului centru național înterramural, conținutul documentelor adoptate la ședințele Consiliului General al Confederației, demararea procesului de

Conferința asistenților medicali din Republica Moldova consacrată Zilei internaționale a nursingului

Ziua internațională a nursingului sărbătorește și ilustrează rolul nursingului în îngrijirea de sănătate primară. Aceasta este ziua tuturor nursingurilor, din toate domeniile: pentru administratori, educatori, manageri, cercetători, asociații naționale nursing și alte persoane ce asigură îngrijirea

de Asociația de Nursing din Republica Moldova, s-a făcut o totalizare a activităților organizate în republică în contextul Zilei internaționale a nursingului și au fost puse în discuție un șir de subiecte importante ce țin de activitatea asistenților medicali.

În opinia Directorului General al OMS, Dr. Margaret Chan, evidența internațională demonstrează că „sistemul de sănătate bazat pe o orientare puternică asupra îngrijirii de sănătate primară are mai bune rezultate, este mai eficient, are costuri mai joase și poate satisface mai bine necesitățile populației decât cele ale căror sisteme de sănătate au o orientare mai slabă asupra îngrijirii de sănătate primară”.

La momentul dat, îngrijirea de sănătate primară este pusă în agenda Organizației Mondiale a Sănătății, nursingul fiind metoda principală în participarea activă a cetățenilor și comunităților în sesizarea problemelor și accesarea serviciilor de sănătate.

Îngrijirea de sănătate primară este bazată pe modul practic și științific, metode și tehnologii accesibile persoanelor și familiilor din comunitate, prin intermediul participării totale a acestora la un cost pe care țara și comunitatea își pot permite.

Astăzi, numeroasele probleme de bază, precum sunt: sărăcia, globalizarea în creștere, schimbarea climei, instabilitatea politică, afectează sănătatea și contribuie la schimbări în planificarea și asigurarea serviciului de îngrijire. Aceste schimbări modelează mediul în care nursingurile asigură îngrijirea

de sănătate primară.

Misiunea nursingurilor este de a privi dincolo de sănătate în societatea noastră. Conlucrând împreună, ele utilizează cunoștințele și entuziasmul întregului personal în promovarea modului sănătos de viață, locuri de muncă și comunitate sănătoasă. Asistentele medicale au grijă de sănătatea societății noastre prin susținerea strategiilor de dezvoltare continuă, ce micșorează sărăcia, poluarea și alte cauze de boală.

Asociația de Nursing, în perspectivă, pentru acordarea unui suport calitativ în asistența medicală primară și-au propus un șir de activități precum: furnizarea serviciului de îngrijire – de la îngrijirea în spital la îngrijirea la domiciliu, de la îngrijirea curativă la cea preventivă, de la instituțiile de sănătate spre comunități; nursingurile trebuie să aibă abilități de advocacy, să dezvolte parteneriate cu

comunitatea, să aibă abilități în comunicare, să împuternicească pacienții prin informații, cunoștințe, prin instruire/predare; nursingurile trebuie să lucreze în echipe multidisciplinare, să utilizeze corect resursele precum și managementul timpului și al informației; nursingurile trebuie să dezvolte strategii și politici de sănătate pentru a asigura o sănătate mai bună pentru toți și pentru a crea un viitor favorabil pentru profesie și pentru societate.

Elena Stempovschi,
președintele Asociației
de Nursing

de calitate și servesc comunitățile prin intermediul îngrijirii de sănătate primară.

Astfel, la 20 mai, curent, a fost organizată Conferința consacrată Zilei internaționale a nursingului, marcată anual, la nivel internațional, pe data de 12 mai. În acest an Ziua internațională a nursingului s-a desfășurat sub genericul „Rolul nursingurilor în îngrijirea de sănătate. Acordarea unui suport calitativ în asistența medicală primară”.

La conferință au luat parte reprezentanți ai, Ministerului Sănătății, Direcției Sănătății, USMF „N. Testemițeanu”, Colegiului Național de Medicină și Farmacie, Sindicatului „Sănătatea”, Asociației „ACASĂ”, ONG-urilor, Asociației de Nursing din România, Asociației „Caritas-Moldova”, Asociației „Homecare”, Alianței asociațiilor non-guvernamentale, precum și reprezentanții asistenței medicale primare și a sectorului spitalicesc, medici șefi, medici șefi-adjuncți ale instituțiilor medicale din localitățile republicii.

În cadrul Conferinței, organizate

NECROLOG

Profesorul universitar, membru corespondent al AȘM, Vasile Procopișin

În ziua de 25 aprilie 2008, după o boală grea și îndelungată, ne-a părăsit pentru totdeauna profesorul universitar, membrul corespondent al AȘM, patriarhul farmaciei autohtone Vasile Procopișin. Este o pierdere irecuperabilă pentru întreaga comunitate academică și farmaceutică din țară și de peste hotare.

Profesorul Vasile Procopișin s-a născut la 20 noiembrie 1934 în s. Șaptebani, r-nul Râșcani. Și-a făcut studiile la școala medie incompletă de 7 ani din satul natal și Colegiul de felceri și moașe din or. Bălți, pe care îl absolveste cu mențiune în anul 1951. Activează ca felcer la spitalul din satul Șaptebani, iar în anul 1952 devine student al Institutului de Farmacie din or. Odesa. Vine în imperiul farmaciei și medicamentului după absolvirea Institutului nominalizat în anul 1957.

În perioada anilor 1957-1965 activează în sistemul farmaceutic din Ucraina, inclusiv 7 ani ca șef al Direcției Farmaceutice din regiunea Cerkasi. În anul 1965 este transferat în sistemul ocrotirii sănătății din Moldova, unde activează ca șef-adjunct al Direcției principale farmaceutice a Ministerului Sănătății, șef al întreprinderii «Молдмедтехника», iar din anul 1966 până în anul 1971 – șef al Direcției Principale Farmaceutice a Ministerului Sănătății al Republicii Moldova.

Începând cu anul 1967 este invitat să țină prin cumul cursul de Organizare și Economie farmaceutică la facultatea Farmacie a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, iar din anul 1970, odată cu fondarea catedrelor de profil la facultate, a fost numit, apoi ales prin concurs, în postul de șef de catedră. În anul 1971 a fost numit decan al Facultății Farmacie, funcție pe care a îndeplinit-o timp de 35 de ani.

În anul 1973 i s-a conferit titlul științifico-didactic de conferențiar universitar, iar în 1989, la un an după susținerea tezei de doctor habilitat în științe farmaceutice, și înaltul titlu de profesor universitar.

Profesorul, decanul Vasile Procopișin și-a adus aportul considerabil la: perfecționarea continuă a procesului de studii la catedră și facultate; renovarea standardelor educaționale, planurilor și programelor analitice pentru studenți, rezidenți și cursanți; implementarea celor mai noi metode și forme de instruire și evaluare a cunoștințelor; informatizarea procesului de studii; consolidarea bazei de producere pentru facultatea Farmacie din Codru, Bursuc, ulterior la fondarea și construcția noului Centru de cultivare a plantelor medicinale, comuna Bardar; stabilirea și dezvoltarea relațiilor de colaborare internațională cu institutele și facultățile de farmacie din România, Rusia, Ucraina, Polonia, Bulgaria și din alte țări.

Insistente au fost măsurile, orientate spre îmbunătățirea bazei tehnico-materiale a catedrei și facultății. La inițiativa și sub conducerea decanului Vasile Procopișin în anul 1982 a fost construită și deschisă Farmacia didactică și de producere, prima de acest gen în fosta Uniune, dotată cu cel mai performant utilaj farmaceutic și tehnică informațională.

În calitatea sa de fondator și șef al catedrei, dar și de decan al facultății profesorul Vasile Procopișin a consolidat un colectiv profesoral-didactic de performanță, a creat condiții favorabile de activitate didactico-științifică, a îndrumat mai multe generații de tineri, cărora le-a fost o sursă sigură de cunoștințe teoretice profunde și bogată experiență profesională, un exemplu de omenie și dăruire

profesiei și Alma Mater.

Remarcabilă a fost și activitatea științifică a savantului Vasile Procopișin, reflectată în peste 250 de lucrări științifico-didactice de o certă valoare, inclusiv 8 monografii, 6 manuale, 12 îndrumări metodice. Manualul „Organizarea și economia farmaciei”, elaborat în comun cu savantul rus Valerii Ivanovici Kriucov, și până în prezent este unul din manualele de bază, utilizat pe larg în instruirea farmaciștilor din țările fostei Uniuni. A fost participant activ la numeroase foruri științifice naționale și internaționale. Sub bagheta profesorului Vasile Procopișin au fost susținute 11 teze de doctor și una de doctor habilitat în farmacie, s-a creat o școală autohtonă de savanți în domeniul Farmaciei sociale. Meritele științifice ale profesorului Procopișin au fost înalt apreciate de Academia de Științe a Moldovei, care în anul 1995, prin concurs, l-a ales în calitate de membru corespondent, i s-a conferit medalia „Dmitrie Cantemir”.

Din anul 1999 pe lângă Universitate funcționează Consiliul Științific specializat de susținere a tezelor în domeniul farmaciei în fruntea căruia permanent s-a aflat profesorul universitar Vasile Procopișin.

De rând cu activitatea în cadrul Universității, între anii 1996 – 1997 a exercitat funcția de viceministru al sănătății din republică, pe parcursul a mai mulți ani a fost Președinte al Asociației Farmaciștilor din Moldova, specialist principal netitulat al Ministerului Sănătății al Republicii Moldova în probleme de farmacie. În perioada anilor 1997-2001 a fost Președinte al Comisiei pe problemele persoanelor de vârstă a III-a pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Meritele deosebite ale profesorului Vasile Procopișin au fost înalt apreciate de societate. În anul 1970 a fost decorat cu medalia jubiliară „За доблестный труд”, în 1971 și 1976 – cu ordinul „Знак Почета”, în 1984 – „Om Emerit al școlii superioare”, în anul 1995 – cu ordinul „Gloria Muncii”, în 2005 – „Ordinul de Onoare” al Republicii Moldova, numeroase medalii și diplome naționale și internaționale. Printre ele se numără medalia „Profesor Dr. Alexandru Ionescu-Matiu” (2001), conferită de către Societatea Română de Istorie a Farmaciei, medalia Sf. Gheorghe „Cinste. Slavă. Muncă.” și Diploma „Golden Fortune” din partea asociației „International Academy of ratings and sociology”, decernate în anul 2004 la Kiev, Ucraina.

Vasile Procopișin a fost și rămâne a fi Patriarhul Farmaciei Moldave. El a instruit și educat absolvenții facultății Farmacie în decurs de peste 40 ani.

Prin plecarea dintre noi a profesorului universitar, membrului corespondent al AȘM Vasile Procopișin, Patriarhul Farmaciei Moldave, comunitatea farmaceutică și academică a pierdut unul dintre cei mai distinși cercetători și profesori de excepție, un om cu alese calități intelectuale, morale și omenești, un înțelept, a cărui imagine luminoasă va rămâne pentru totdeauna în amintirea celor care l-au cunoscut.

Dumnezeu să-i primească sufletul în binecuvântata-iodihă.

L.Catrinici, Gh.Duca, I.Ababii, B.Golovin, I.Pasecinic, T.Furdui, V.Anestiadi, Gh.Ghidirim, E.Gudumac, N.Eșanu, V.Hotineanu, O.Cernețchi, V.Prisacari, D.Nistreanu, N.Ciobanu, V.Safta, M.Brumărel, V.Valica, A.Nistreanu, E.Diug, V.Goncear, D.Croituru, V.Verdeș, A.Ciobanu, B.Parii, V.Benu, I.Mohorea, L.Razborschi, A.Odobescu, I.Lobanov

Pe orbita perfecțiunii

În perioada 14-16 mai, curent, în incinta USMF „Nicolae Testemițanu”, și-a desfășurat lucrările cel de al II-lea Congres Internațional al Studenților și Tinerilor medici „MedEspera-2008”. Forul s-a înscris organic în suita de manifestații consacrate Anului Tineretului în Republica Moldova.

În calitate de delegați au fost invitați reprezentanți ai tineretului studios și tinerilor savanți din România, Ucraina, Cehia, Belgia, Malta, Serbia și Macedonia.

Dorin Rotaru, președintele Comitetului organizatoric al Congresului, a adresat un cuvânt de salut delegaților, declarând deschiderea forului.

Este bine știut că tinerii savanți constituie un potențial intelectual deosebit al națiunii. Anume ei sunt forța capabilă de a genera și implementa în viață cele mai noi, îndrăznețe și progresive idei și proiecte. Congresul

constituie o bună filieră pentru un schimb larg de opinii, de stabilire a noi contacte de colaborare și prietenie între

studenți.

Actualmente, în condițiile în care statul acordă o atenție sporită modernizării întregii societăți, integrării eficiente a țării noastre în structurile europene și în comunitatea științifică mondială, tinerii savanți sunt chemați să joace un rol considerabil în atingerea acestor obiective prioritare.

Academicianul Ion Ababii, rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, în alocuțiunea sa a menționat că implicarea activă a studenților în procesul de cercetare științifică, inclusiv în domeniul

medicinii și a farmaciei, atestă interesul sporit al tinerilor față de problemele stringente ale vieții și sănătății oamenilor, față de viitorul omenirii. Deja a devenit o bună tradiție desfășurarea Conferințelor științifice anuale ale colaboratorilor și tineretului studios, care însușează rezultatele investigațiilor științifice în spațiul universitar, concomitent realizând și un reușit schimb de experiență între generații. În ultimii ani, aceste conferințe își extind vădit parametrii numerici și calitativi, obținând conotație internațională.

Organizarea Congreselor Internaționale ale studenților și tinerilor savanți medici în Moldova atestă un nou nivel în activitățile de cercetare științifică a tineretului nostru, care, pe de o parte, permite de a prezenta rezultatele muncii și a auzi aprecierea acestei munci, iar pe de altă parte, este o formă de mobilitate a tineretului studios.

Sergiu Berliba,
președintele Organizației de Tineret

Felicitări ♦ Felicitări ♦ Felicitări ♦ Felicitări ♦ Felicitări

*Multstimate Domnule Vasile Anestiade!
Multstimate Domnule Ion Corcimari!*

În numele Consiliului Republican al Sindicatului „Sănătatea” din Republica Moldova Vă exprimăm înalta noastră considerație și cu tot respectul Vă aducem sincere omagii și urări de bine cu ocazia prilejuită de frumoasele jubilee.

Urcând pe diferite trepte ale ierarhiei sistemului de ocrotire a sănătății prin munca Dumneavoastră nobilă și cu dăruire de sine ați contribuit considerabil la

dezvoltarea și reformarea ramurii din republică.

La această frumoasă vârstă a împlinirii și realizărilor Vă dorim multă sănătate, prosperare și noi realizări.

La mulți ani, multstimați colegi.

Cu profund respect,
*președintele Consiliului Republican
al Sindicatului „Sănătatea”*

Stimați Omagiați ai lunilor iulie, august

Celebrarea zilelor Dumneavoastră de naștere, oferă prilejul Sindicatului „Sănătatea” de a Vă adresa alese cuvinte de felicitare, urări sincere de sănătate și prosperitate. Vă dorim ani îndelungați, multă sănătate și noroc, bucuria realizărilor de mai departe, dragostea și stima celor apropiați.

60 ani - Elena Stempovschi,

Asociația de Nursing

50 ani - Ciornenchi Lumila,
Centrul de Reabilitare “Tarnova”

40 ani - Malachi Oleg,
Colegiul Medical Ungheni

Cu prilejul frumoaselor jubilee, Sindicatul „Sănătatea” Vă felicită călduros și Vă urează multă sănătate, prosperitate și noi realizări.

